



LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

UN VIOLÍ.

¡Lo qu' es la vocació! ¡Ja m' ho deya 'l cor que ho arribaria a ser d' artista! A n' en Crispin l' hi déch tot lo que soch: ell y sols ell vá decidir de las mévas aspiracions.

No me 'n van costar pocas de palmetadas las campanas que feya quan era xich a l' *Escola municipal*, y sempre per lo mateix, sempre per aturarme embabiecat a escoltar a n' en Crispin que tocava 'l violí. Y com m' encantava cada cop que 'l sentia.

Per això 'ls hi he dit que tot ho déch a n' en Crispin: a no haver sigut ell, are tal vegada fora amo de alguna barberia (lo meu pare era barber) ò potser sols fora barber para sábados y domingos.

Afortunadament la música 'm cautivava; y nada, vaig dir: has de ser artista. Are vostés veurán si ho he lograt.

Y com qu' es molt natural que avants vulgan saber ab qui tractan, los diré que un servidor se diu Joanet: lo meu pare, barber del carrer de las Carrelas me tenia destinat a aquest ofici, y tant es aixis que ja ensabonava qu' era un contento, rentava las bacinas y passava la navaja per las corretjas; pero aixó si, quan tenia un rato, me 'n anava al quarto dels mal endressos, despenjava una guitarra que tenia 'l pare com tots los barbers de aquell temps, y vinga grapejarla, fins que se 'm trencava alguna corda.

Notant la mare la méva afició vá conseguir que 'l pare 'm deixés entrar en l' escolania de la Mercé, y adelantava tant, que al poch temps ván ensenyarme a tocar lo violí.

Un parroquí del pare, 'l senyor Tano, que quan era jove, pues llavors tenia—tres més, tres menos—uns setanta anys, havia sigut primer violí de una orquesta, y havia tocat al *Café dels Mirallets*, vá donarme llissons, no deixantme fins que vaig trobar-me en estat de tocar sol a qualsevol part que no hi entenguessen gaire.

Encare 'm sembla qu' era ahir: reunit ab un violon, un corneti y un bombo anava a las festas dels carrers ahont feyan sortijias, y vinga tocar americanas, sobre tot aquella de *la Cubana* qu' era sempre ben rebuda.

Y després de refrescar, que aixó ja entrava en la contracta, junt ab las *tres llamas* que 'm corresponian, allá envers las dotze de la nit que 's parava 'l ball, me 'n anava a casa ab lo *pernil* sota l' aixella ficat dintre la funda de vellut vert que ja 's tornava negra de vellesa, porque ja havia servit al Sr. Tano quan tocava als *Mirallets*.

Al istiu era un gust, corrent las festas majors dels poblets, venia una contracta darrera del' altra... Alló era viure. 'Ns aconductavam al hostal y 'ns atipavam

tant com podiam... pero sempre teníam un budell buit, sempre estavam a punt de refrescar... Al fi som músichs.

Jo 'ls hi asseguro que si l' istiu hagués durat més, fins hauriam arribat a treure llustro.

¡Y 'ls compliments que 'ns feyan! Tothom nos considerava: ja veurán, de qualsevol de nosaltres dependia l' éxit de la festa. Que 's reventés lo bombo... que 'l corneti perdés un pistó... que 's esquerdés la caixa del contrabaix, ó que a mi se 'm trengués l' arquet, lo ball, la festa major y totas las *divarticions* se 'n anavan a ca 'n Pistras.

¡Qué tall! ¡Qué 'ls sembla tenir l' alegría de tot un poble dintre del instrument? ¡No es ser persona important? ¡Ni l' alcalde, ni 'l rector!

A mi se 'm acostavan los joves ab la copa a la má, encarregantme que toquessim americanas d' aquellas que are 'n diuen a l' *ensorrada*, ó valsos d' aquells tant recargolats, que ab la fuga fins lo corneti hi perdía 'l buf. Sòrt del bombo qu' entenia la seva obligació y 'l suplía ab més ánimo que may, apenas aquell parava.

Sols una vegada no vá anar tot a *pedir de boca*. Després del tracte corresponent—tant ne vull, tant te 'n daré—estavam contractats a Ripoll y haviam de tocar a la professó y després al embalat; pero hi havia un' altra orquesta, y ¡amigol al veure 'ns a nosaltres, vá abaixá 'ls fums tot desseguida.

Era una orquesta més nutrida; pero tocava més malament que nosaltres; porque encare que, fora del que tocava 'l contrabaix qu' era 'l nostre director, los demás no eram bons per res, y 'l corneti, quan l' hi venia l' ofech no feya més que espifiadas, y 'l bombo, per ser curt de vista no veyá las notas y sino l' avisavan feya desgracias; en mitj de tot l' altra cobla era molt pitjor: fins semblava un' orga de gats.

Donchs bè, a l' hora de la professó la nostra cobla anava al davant y l' altra venia al darrera a poca distancia.

Haig de advertirlos que 'l bombo, vá empenyarse en treure ademés uns platarets sense considerar que ja tenia prou feyna ab lo primer instrument; y com, per més pega vá perdre la maneta, a última hora tingué de sustituhirla ab una gran cullera de fusta.

Ja poden figurarse quina broma vá armarse. Y després de la broma la competencia, a veure qui faria més soroll: y ab la competencia 'l nostre bombo va perdre 'ls estreps, y tocava sense tó ni só, y vá armarse una gresca, que alló semblava la música del porvenir.

De repent me sento la cara salpicada de llavors de tomátech. Venian de rebot: lo tomátech havia estallat sobre 'l nas del bombo. Los de l' altra orquesta reyan com uns ximplés... A veure qué haurian fet vostés? Entre 'ls uns y 'ls altres vá haberhi una barreja y bronzia cada cop de puny que cantava 'l misteri: fins

que 'ls de la professó varen descompartirnos... y aquella nit, per disposició del alcalde, varem anar a passarla a la presó de la vila.

Afortunadament no totas las festas majors s' acabavan d' aquest modo.

Al hivern vaig tocar ai *Olimpo*. Ja veuhen, sempre es un ascens. Y are zahont dirian que toco? D' alegría 'm torno ximple.

Per medi de un conegut qu' es cunyat de un acomodador del *Circo Ecuestre*, he pogut influir y lograr que 'm contractessin.

Aixó m' ha omplert d' orgull. ¡Tocar en un dels primers teatros de Barcelonal! ¡En un teatro de tres rals l' entrada y sempre plé de senyorio!

¡Qui no 'm diu que anant seguint aixis me surti algun dia contracta pèl Liceo?

¡Quina satisfacció quan me vaig veure anunciat en lo cartell, aixó si colectivament, allá hont diu: *40 profesores de orquesta*.—Joanet, un d' aquests professors ets tú. ¡Professor! ¡Ja soch professor! ¡Oh! Si 'l mestre Tano ressucitava, d' alegría tornaria a morir-se. No n' havia tingut cap de deixeble que pujés tant alt.

Desde aquell dia me sembla que 'l dur americana no diu. ¡Oh! ¡Ja veurán lo dia que puga ferme *alavita!* En la funció del meu *debut*, era tal la emoció que sentia, que 'm vaig esgarriar una mica; afortunadament lo director estava embabiecat ab las germanas Vaidis y no vá adonarse 'n.

Pero are ¡si 'm vegessin! Ja toco sense ni menos mirarme 'l paper: conech que hi pujat ab bon péu los primers esglahons de la carrera, y espero arribar a ser un *artista del hí*.

No seria extrany que aviat llegissen en los diaris la següent gacetilla:

«Ha obtenido el primer premio en el Conservatorio de Paris el jóven violinista cataaln Juan Sistachs.»

De més verdas se 'n maduran: tot podria ser.

MISTER JHONSON.

A BARTRINA.

EN LO SEGON ANIVERSARI DE LA SEVA MORT.

Dos anys, dos anys han passat desde aquell terrible dia en que 'l mon se despedía de ton cadáver gelat.

¡Quants cambis! ¡Quant cataclisme desde llavors hi ha hagut! ¡Quants pedestals han caygut del olvit dintre l' abisme!

Hém vist marcirse llores avants frescos y florits: hem vist pe 'l fanch, aborrits,

ídols brillants y altaners.
Y en mitj d' aquest torbellí
que tantas famas soterra,
tú ets avuy sobre la terra
lo mateix qu' érats abí.
La tèva gloria, Bartrina,
no s' apaga ni s' marceix:
avant, sempre avant segueix
á mida que 'l mon camina.
La flama viva y ardenta
de ton geni imponderable
brilla fixa, imperturbable,
sempre pura y esplendent.
Ningú olvidará jamay
ta mirada voladora
que vá apartá, excludadora,
los tópitels vels del espay.
Ningú llensará al olvit
al que, plè d' atreviment,
pujá al niu del pensament
y devallá al fons del pit.
Los que ploraren ta mort
posaren sobre ta llosa
una corona verdosa,
fresca com lo teu recort.
Y apesar del temps que avansa
ab son baf abrusador,
en lloch de perdre 'l verdor,
ha anat sempre renovantse.
¿Sabs lo que son en ta historia
aquests dos anys que han passat?
Dos fullas més que han brotat
en ta corona de gloria.

C. GUMÀ.

A PRÉU FET.

Un hisendat, diguémlí Pere, ó Pau, ó com vostés vulgan: en fi, vaja, diguémlí Pere, per entendre'ns: donchs si, don Pere havia de construir un pou á la seva hisenda.

Era un home que coneixia lo pro y l' *encuantra* del negoci, y per aixó mateix, en materia d' obras, á un altre podian engaliparlo; pero á ¿n' éll? Massa tenia éll duricias á la yema dels dits de tant pagar jornals.

—Res de jornals, solia dir. Un hom se pensa que una cosa l' hi costará un centenar de duros, y després resulta que ab cent duros ab prou feynas ha comensat: las cosas ferlas á preu fet ó no ferlas. Tant ne vols, tant te 'n vull donar. ¿Tè convè? *Alante*. Aixís se 'n surt de una vegada. ¿Hi guanyas? Bon profit te fassa. ¿Hi perts? *Amigo*, espavilar-se!

Aquestas eran las sévas teorías, y sent aquestas es inútil dir que en la construcció del pou, vá seguir las puntualment.

Vá anarse 'n á trobar á un puaire.

Era aquest un tal Batista, home tranquil y qu' encare que no sabia de lletra, tenia la gramática parda per la punta dels dits.

Don Pere vá proposarli la construcció del pou; ell vá demanar un préu, l' hisendat vá regatejarli, y després de discutir mitj hora sobres si hi trobaria més roca que terra, ó més terra que roca, á 'l últim se convingueren á un tant per cana.

—Está bé, digué don Pere: préu fet.

Y l' endemà comensá la construcció del pou.

Y vinga treure terra y enfondir.

Don Pere hi donava una passada de 'n tant en tan.

—¿No ho deya jo? exclamava. Tot terra, res de roca. Ja veurás com ab aquest pou t' hi farás unas calsas.

Y en Batista reya y anava enfondint canas y més canas.

Una tarde després de dinar, al anarse 'n al treball, en Batista s' trobá ab una novetat desagradable.

Al pou hi havia hagut una ensolsiada y se l' hi havia mitj omplert de la terra despresa.

—Casi, casi, més hauria valgut trobarhi roca. ¡Mallehit siga 'l mon dolent! Pero ¿qué hi farém? Per escurar-lo, hi tinch al ménos dos dias de feyna. ¡Y ab la calor que fá!

Tot de un plegat crusa una idea per la seva imaginació. Arrapantse al llevant se despenja pou avall, remou una mica la terra é hi deixa mitj colgada la barretina, lo picot y un cabás. Torna á pujar, gira la vista al seu alrededor, divisa allá á la vora un bosch espès plé de sombra y de frescura, y se 'n hi vá á dormir la mitj-diada, murmurant aquest pareado:

—Batista ¡qué s' hi farà!

Un ó altre ho arreglará.

Efectivament, á l' hora de costum, quan lo sol no picava, se 'n aná don Pere á veure que tal anava 'l pou. Hi arriba: soletat complerta y gran extranyesa de don Pere.

Mira per la boca: tot ensolsiat.

Un suor fret cubreix lo seu front.

Y á copia de mirar, ovira la punta vermella de la barretina mitj colgada, un tros de picot y un tros de cabás. Al fer aquestas observacions, ja no tant sols suava, sinó qu' estava groch com la cera.

—¿Vols t' hi jugar que 'l pobre Batista hi ha quedat colgat?

Y desseguida crida:

—¡Socorro... assistencia!

Los pagesos del voltant hi van compareixent. Y don Pere, tot era donar disposicions:

—Tú Tóful vés al poble, y dona 'n part al arcalde y al jutje municipal... Tú Mariano á buscar cabassos y palas... Que vinga gent... ¡Pobre Batista! ¡Quina desgracia!

Y al cap de mitj-hora tothom treballava. S' havia reunit mitj poble y 'l mateix don Pere tregina va cabassos de terra. Semblava que ho feyan á preu fet.

Ja havia sortit la barretina de 'n Batista, lo cabás y 'l picot, y tot era dir:

—Ell déu ser més fondo... encare no surt... encare no surt.

—¡Pit y fora minyons! cridava don Pere, suant com un carreter.

Y la terra anava sortint, y 'ls de baix treballavan ab tal afició que enfondain lo pou, sense adonarse 'n.

A las sis de la tarde havia sortit ja tota la terra del ensolsiament: lo pou s' havia enfondit una cana més... y en Batista no compareixia.

Es á dir si, tot de un plegat vá compareixe.

Venia del costat del bosch, sense res al cap y estirantse: havia fet una dormida de cinch horas.

Admiració general.

—¿Qué féu? preguntá ab una flema que hauria envejat un inglés. ¿Vols t' hi jugar que 'us heu cregut que jo estava colgat aquí dintre?... ¡Ay senyor! Y jo tant tranquil, al bosch, dormint á l' ombra de un roure... En fi, gracias minyons, per l' interés que m' heu demostrat... y per haverme fet lo jornal.

Los treballadors no sabian si riure ó enfadarse. L' únich qu' estava cremat de debò, era don Pere.

—No véu don Pere? si hagués fet lo pou á jornal, are jo 'ls pagaria la feyna; pero á preu fet... vaja, á preu fet ja se 'n cuidarà vosté.

P. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Trasmudacions en *Novedats*: de lo cómich passém á lo dramátich; de 'n Mario á n' en Calvo: de las riallas venen las piorallas. Mario ha fet una bona campanya: desgraciadament allá cap al últim la Tubau, la simpática y may prou aplaudida actris ha caygut malalta. Desitjem de tot cor que aviat pugui tornar á trepitjar l' escena.—Julian Romea vá tancar la porta ab lo seu benefici, posant entre altrás pessas del seu repertori, una joguina catalana titulada *Papers al balcó*, escrita per en Palá en 24 horas, lo que 's coneix prou bé sense necessitat de dirho, Romea vá parlar en catalá, de una manera que n' hem de pendre la bona voluntat. Vá fer lo que podia. L' hi succehia lo que á molts catalans quan parlan en castellá: se 'ls hi coneix que no son de la *tierra de los garbanzos*: á n' en Romea se l' hi coneixia que no era de la *terra de las monjetas*.

Calvo ha inaugurat las funcions ab lo *Gran Galeoto*. Es lo mateix actor de sempre: diu los versos magistralment; pero *del dicho al hecho*... Consigném empero que vá tenir una ovació. Varem observar que s' havia encarregat dels papers de dama la senyoreta Contre-ras, dama jove molt notable; pero dama jove al fi. ¿Quán será que las companyias espanyolas presentin un conjunt ben combinat?

La Straniera, *Maria Giovanna* y altrás produccions ja conegudas han sigut posadas per la Marini, en lo curs de la present senmana. La companyia del *Retiro* treballará fins lo dia 15 del corrent Agost, ab gran satisfacció dels admiradors dels artistas que la componen.

Al *Tivoli* s' ha ressucitat *La criada*, sempre aixerida y agradable; y s' ha estrenat *Fruita del temps*, qu' es un' obra divertida y entrelenguda. Dimecres benefici de la Fuensanta. Afortunadament no hi havia al teatro los encarregats de recaudar la contribució de la *sal*, que sinó aquell dia 's fan ríchs ab la que vá llansar la garbosa ballarina.

Nous artistas han vingut á aumentar la notable companyia del Circo Equèstre: son los germans Honrey que ab las sévas habilitats acrobáticas y ab las sévas payassadas no desdiuhen gens dels molts y bons qu' hem vist en aquella pista. Ab los sombreros voladors reculan cada nit gran abundancia de aplausos. Los Wilson sempre notables; y en quant al valent capitan Cardono jugant cada vespre ab los lleons, com si fossen gossos d' aygua. ¡Cosa notable! Lo lleó més gros lo guarda y 'l defensa contra 'ls demés: se coneix qu' es un lleó que l' hi déu molts favors.

En la corrida de toros del diumenje succehi lo que teniam previst: en Lagartijo vá treballar com un héroe, entussiasmant á la plassa. Y are que ja torna á tenir la fama, convé que no 's cali á jeure.

N. N. N.

REVISTA DEL MES DE JULIOL.

Haig de comensar la tasca consignant un trist succés; l' explosió de la caldera de la fábrica Morell ha dut lo dol en familias que avants vivían contents, ha fet órfens, ha fet viudas que ho ploraran sempre més. Consequéncias dolorosas d' ambicions de certa gent, que ab cego afany de riquesas ni 'l gran perill los deté; y resultat de la incuria dels que ho debían saber; l' un per interés de sobras, l' altre per poch ó per gens; més tant bon punt la desgracia ha deixat sentí un gemech, los teatros disposavan beneficis pes pobres, mentres que ab dalé s' obrían suscripcions per tot arréu: quan la caritat demana Barcelona 's torna un cel.

Si hagués de ser tot tristesa en aquest mon de rebrechs, valdria més ferse frare que al ménos la passan bé; ab aixó, deixem las penas y d' altres cosas parlem. Alló dels petits Camachos que embargan als botiguers, ha fet sortir de casetas á notaris y escribes y sobre tot á guindillas civils, guardias y altre gent; ja 'm veyá l' estat de siti altre volta pèl clatell, y al fi de tant rebombori ara 's torna á estar quiet; *sin embargo*, no m' embarco; veig que corren molt mals vents y potser m' embargarían paper, ploma... y 'l cervell.

En la gran ciutat de s comptes, com si fós ranci poblet, ha celebrat gran festassa lo dia déu d' aquest mes, diada de Sant Cristófol, un tradicional carrer plé de fórtas, reconadas y tota mena de gent, desde l' ofici més pulcro hasta 'l més baix sabater. Fán funcioná una capella que no més hi caben set, y com la *trona* d' un gueto dos cops l' any tant sols serveix; per fer la festa cumplerta, de cap á cap de carrer hi extenen taulas de fira ab fruits, quincalla y juguets, privant lo pas, fent xibarrí, sembrant á terra de pells de melons, préssecs y cindrias que fán patinar molt ferm, ab perill de rompre's l' ánima ó ferse 'l detrás malbé.

Hi havia fá poch á Espanya un celeberrim *marqués* negociant de carn humana; mes ara 'l govern francés l' ha reclamat per estafa, pro jo, francament, no ho crech. Haurá anat dos cops á missa ab son afany de fer bé: no pot ser pas altre cosa ab tant católica lley apostólica, romana, canastró y tirabuquet.

A un senyor: vull dí, un canonge l' han fet Bisbe fá poch temps, omplintlo d' enhorabonas de regalos y presents. N' hi han molts que sense ser sorges generals voldrían ser; jo preferiria Bisbe no havent de ser *reverent*; porque si 'l cas se presenta un Bisbe tot ho pot fer: quans n' hem vist, cenyint espasa, corrent aquests mons de Déu

A Montserrat hi falta aygua; y aixó que tant hi convé tant sols per fer llimpiesa de tot lo brut que allí 's veu. Un que vá serhi, vá dirme que deya un monjo grasset: —Me sab grèu, porque sense aygua no podém posá 'l ví en fresch.—

Bè pèl *feo Malagueño*, per la caritat que ha fet, hi han homes que 's diuhen *lletjos* y per mí son molt guapets.

BALDOMERO ESCUDE VILA.

ESQUELLOTS.

En la distribució de fondos entre las víctimas de la catástrofe del carrer de Amalia, feta per l' Institut de Foment del Treball nacional, havem vist ab disgust una antigüalla, indigne dels nostres temps.

Se tracta de dos criaturas orfes, que serán ausiliadas, si s' acredita que son fills legítims; si no poden acreditarho, no rebrán cap auxili.

Sentim qu' en aquest punt l' Institut no haja interpretat los sentiments de Barcelona y l' esperit de la caritat.

La caritat verdadera no mira aquestas cosas: allá hont véu una desgracia, hi acut per socórrela, sense distincions, ni xismografias, perque la caritat no té, ni por tenir malas entranyas.

L' escena á Chipriana (Aragó).

Se celebrava un xéllis de amichs, al qual hi assistia l' arcalde. Al arribar á las postres aquest vá disputarse ab un concurrent, y l' concurrent vá agafar al arcalde y vá tirar-lo per la finestra.

¡Vaya una manera de ferli fer la digestió!

En lo Circo eqüestre després de haver jugat lo capitán Cardono ab los seus lleons.

Un concurrent:

—Jo també hi entraria dintre de la gabia.

—Y cá havias d' entrar.

—¿Ván quatre duros?

—Van. ¡Y apa! ja hi estás entrant.

—Oh, ja veurás, de primer que treguin als lleons.

Una caricatura del Charivari. Se refereix á la inauguració del Hôtel de ville de Paris.

Un invàlid que no té més que una cama, está exclamantse.

—¿Haurian vist per casualitat la mèva cama de fusta?

—¿La vostra cama?

—Ay Senyor, fins tinch por que algun convidat se l' haja enduta pensantse arreplegar una botella de Champagne.

No hi ha més que una noticia de actualitat.

¿La volen saber?

Es la següent:

—Fá molta calor.

Sens dupte per aquest motiu s' ha desencadenat en aquests últims dias una verdadera persecució contra la premsa.

Are sols falta que 's dictin autos de presó y que 's portin periodistas d la sombra.

Ja saben vostés que tant á Barcelona com á Madrid, los gossos pagan dos duros de contribució.

Unicament están esceptuats los gossos dels cegos: aquests no pagan res.

En vista d' aquesta excepció, podria molt ben succehir lo següent, ó alguna cosa per l' istil:

—Vinch á matricular lo gos.

—Val dos duros.

—No n' hi donaré pas més qu' un.

—Donchs no 'l matricularém.

—¿Qué no 'l matricularán!.. Per forsa, hi tinch dret.

—Si, veyam, quin dret?

—¿No están franchs los gossos de cego? Donchs lo mèu Leal es gos de borni, miri tinch un ull no més y ab la meytal ne surto.

En un periódich extranger he tingut ocasió de veurehi lo següent anunci:

«Manera segura de proporcionarse una gran fortuna en poch temps. La persona que desitji l' explicació, se l' hi enviará á volta de correu, mediant lo pago de cinch pessetas en sellos. Dirigirse á tal punt.»

Un incaute enviá 'l duro de sellos, preguntant la manera com podia ferse rich.

Al dia següent rebé la següent resposta:

«Si vol ferse rich posi en los periódichs un anunci per l' istil del nostre y s' atipará de rebre sellos.»

Aixó es com la treta d' aquell altre que vá anunciar que á tothom que l' hi enviés dos rals en sellos, éll l' hi donaria un secret per poder escriure sense ploma ni tinta.

Y á tots los que l' hi feyan la pregunta acompanyada dels sellos corresponents, los responia:

—«Si desitja escriure sense tinta ni ploma, lo medi es molt senzill: escriguí ab llapis.»

Un home que té diners y no sab com colocarlos, demana informes sobre una de las tantas societats, que en aquests últims temps s' han creat aquí á Barcelona.

—No hi posi reparo: miri jo no l' enganyaria, soch de la Junta directiva y sè com está la cosa.

—Es á dir que vosté créu que la societat es sólida y segura.

—Jo ho crech, home: segura y sólida com una presó.

De un periódich de Paris:

Alejandro Dumas acompanyat de un amich entrava en un teatro sense pendre entrada. Respecte á Dumas no es gens estrany, perque com á autor dramátich, tenia entrada de favor.

Pero l' amich no gosava de la mateixa franquicia.

Lo porter á Dumas que anava al davant:

—¿Lo nom de vosté, si es servit?

—Alejandro Dumas.

—¿Y vosté? digue al altre que seguia.

—Jo també.

—Está bé: passi.

Diálech provocat per la votació de la lley del divorci en las Cámaras francesas.

Los interlocutors son dos bolsistas.

—¿Qué tens Gabriel? Fás mala cara.

—¡Ay! Soch molt desgraciat.

—La teva dona ¿veritat?

—Exactament. Vaig á deixarla.

—¿Per pendre 'n un' altra?

—Está clar.

—No ho fassas ¡ey! per are.

—¿Perqué?

—Perque 'ls cambis están molt mals.

QUÉNTOS.

S' está celebrant un casament que ha tingut lloch a demati, ab un ball espléndit.

A las dugas de la nit, lo nuvi s' acosta á la seva esposa, y l' hi indica desitjos de retirarse ab ella.

La núvia ab una rialleta ingénua:

—¡Oh! 'Ls homes... ¡Los homes!... Tots son lo mateix!

Un pagés de Sant Boy trobantse á Barcelona, compra un barómetro; y al arribar á casa seva 'l penja á la finestra.

Com si hagués fet un miracle, treure 'l barómetro y posarse á ploure sigué tot hu. No hi havia més que una cosa estranya, y es que per més que plovia 'l barómetro senyalava bon temps.

Un altre dia que havia de baixar á Barcelona, se 'n aná á casa del óptich y l' hi digué:

—Sab que vosté m' ha enganyat com á un xino.

—Jo, ¿Per qué?

—Perque sempre que plou, lo barómetro que 'm vá vendre senyala bon temps.

—¿No més que aixó?

—¿L' hi sembla poch?

—Fugi, home, fugi... Com que havia de anar á fora vaig donarli un barómetro que senyalava bon temps quan plou, perque quan plou fá bon temps... pèls camps.

Son las déu del vespre.

Y ja fá mes de una hora que una dona més peresosa que la peresa está deixada anar sobre un silló, badallant y aclucant los ulls.

Al sentir las déu, exclama:

—Vaja, fora peresa... y á la nona.

Un gitano acusat de haber robat un ase, se troba davant del jutje, que l' hi diu:

—Se 'us acusa de haver robat un ase.

—No es cert, al revés.

—Lo guarda-bosch vá trobarvos que hi anavau montat en direcció al poble immediat, y l' amo del ase reclama l' animal y l' abono de danys y perjudicis.

—¿Danys y perjudicis!... Ell á mi si per cas. Perque no he sigut jo que hi robat á l' ase; l' ase m' ha robat á mi.

—Imposible.

—Donchs es cert: Jo era á dalt de un cirerer que hi ha prop del camí. L' ase era á sota, á la sombra. Vel' hi aquí que se m' ha trencat la branca, y jo he caygut montat sobre l' animal, que al sentir lo mèu pès s' ha posat á corre.

Una andalusada:

Passa una xicota molt lletja pèl costat de un majo, y aquest fent un esperpento y plegant las mans, exclama:

—¡Binje Maria!!

La xicota ab molta flemma:

—No me llamo Maria; me llamo Rosa.

L' andalus:

—¿Roza? Pue si ozte es roza, mala repuñalá le den á la Primavera!

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Vaig coneixer per Nadal dugas noyas de Moncada que l' una 's deya total y l' altra quarta-hu girada; á la total veij un dia y l' hi diguí tot seguit tersa-hu invertida mia ¡ay! jo t' adoro ab neguit. Mès ella 'm vá contestar: —Ja de un altre es lo mèu cor y á Dos-hu invers pot anar per curar lo seu dolor.

LLARCH Y PRIM.

II.

Per contentar á l' Agnès Don Hu-dos tot l' altre dia quin regalo l' hi faria, y á la fi una quarta-tres l' hi comprá en la Boqueria.

PAU SALA.

SINONIMIA.

Tal com me trobas puch sè una flor, també una dona, y una beguda molt bona que 's troba á ca 'l cafetè

NET NEBOT DE M. DE REUS.

TRENCA-CAPS.

BALDARE A....

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas lo nom de un home d' Estat.

BROCHS-LLAM.

CONVERSA.

—Bernat, dom aquest duro.
—Aquí m' aturo. ¿Qué 't créus que 'n tinch gayres?
¿Sabs qui te 'l dará?
—¿Qui?
—Ja t' ho he dit.

PENJA-LLUMETS.

LOGOGRIFO NUMERIC.

L' altre dia vaig veure á n' en 123456789 y 'm vá contar lo seu casament ab la 12372, filla de un 123789 que 's diu 1237289.

Feya temps que deya que la seva germana la 45672 l' hi anava al darrera perque 's casés ab la 421762 cosina seva que vivia á 3912 y era molt 3742; mès ell veyent que s' havia de separar de sa familia, vá estimarse mès 89 casars'hi.

RAMON ROMANISQUIS.

ROMBO.

•••
•••••
•••

Primera ratlla vertical y horisontal: una lletra.—Segona: lo que hi ha en tolas las casas.—Tercera: lo que se sol fer un cop cada dia.—Quarta: embalatje per grans y altres objectes.—Quinta: una lletra.

PERET XAMPARIA.

GEROGLÍFICH.

PR

1/4 1/4 1/4

I

1/5 C Min

ut ut

A. an

1

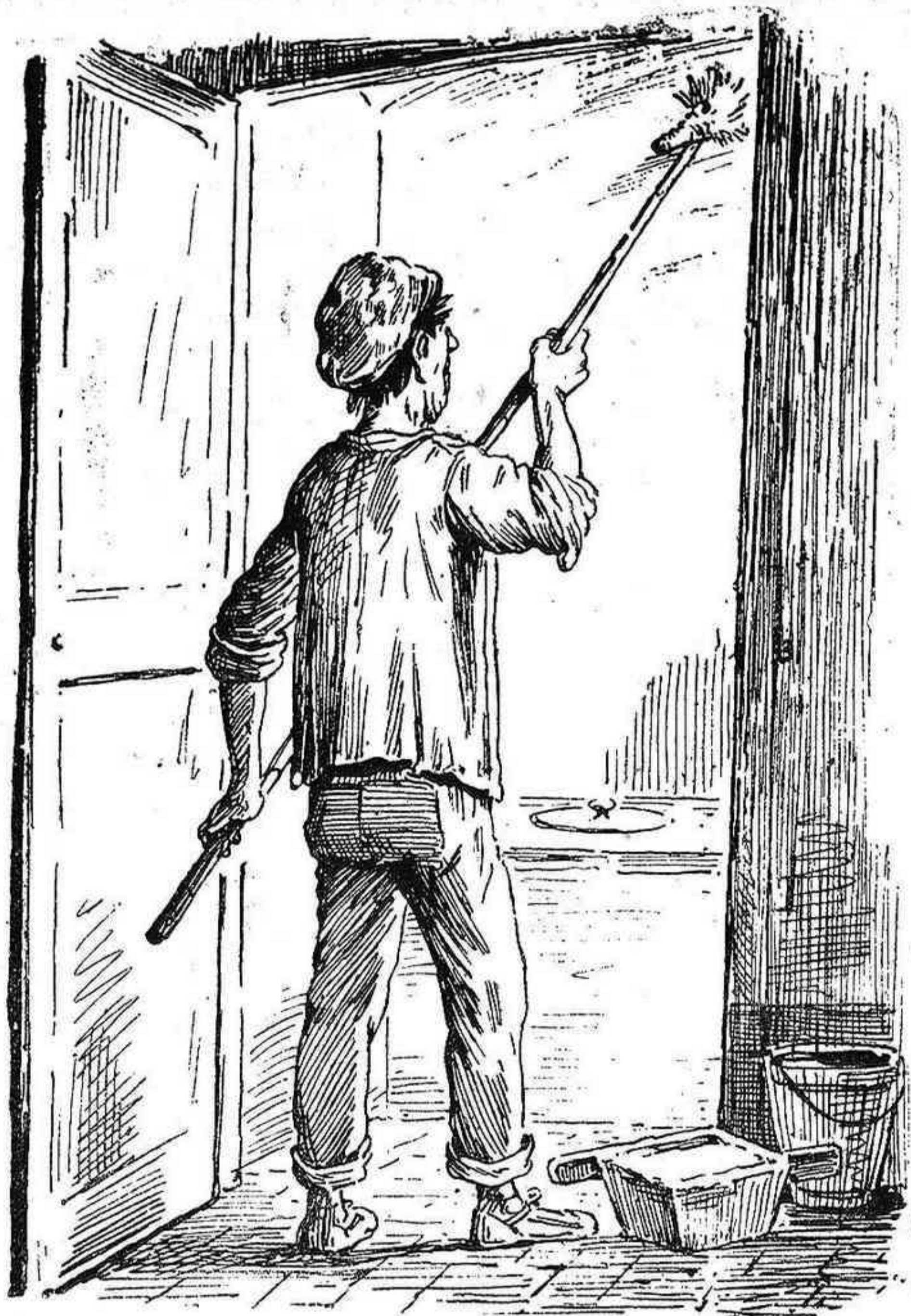
Ahora

C. C. C.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—In-di-a-na.
- Id. 2.ª—Ta-jo.
- MUDANSA.—Pau-Peu-Piu-Pou.
- ANAGRAMA.—Taca-Atac-Acta.
- LOGOGRIFO NUMERIC.—Manel.
- CONVERSA.—Diana.
- QUADRAT DE PARAULAS.
 O r g a
H o i g
G i r á
A g á r
- GEROGLÍFICH.—L' una má renta l' altre y ab las dos la cara.



Pintura.



Escultura.



Arquitectura.



Música.